

Сарајево, 14.01.2019. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА**
07.01.2019.- 11.01.2019.

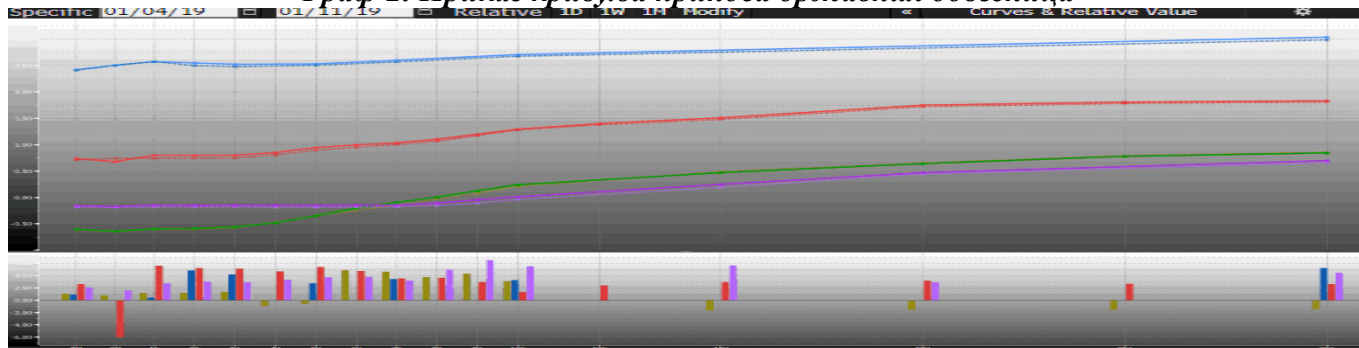
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Еврозона			САД			Велика Британија			Јапан		
	4.1.19	-	11.1.19	4.1.19	-	11.1.19	4.1.19	-	11.1.19	4.1.19	-	11.1.19
2 године	-0,60	-	-0,59	↗	2,49	-	2,54	↗	0,76	-	0,81	↗
5 година	-0,35	-	-0,35	→	2,50	-	2,53	↗	0,90	-	0,95	↗
10 година	0,21	-	0,18	↘	2,67	-	2,70	↗	1,28	-	1,29	↗

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Bubillove

Доспијеће	Приноси			
	4.1.19	-	11.1.19	
3 мјесеца	-0,582	-	-0,563	↗
6 мјесеци	-0,649	-	-0,642	↗
1 година	-0,574	-	-0,572	↗

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Немачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 11.01.2019. године (пуне линије) и 04.01.2019. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Потражња за сигурнијим инвестицијама је и даље била изражена у посматраном периоду. Почетком протекле седмице објављен је податак о наглом паду Sentix индекса повјерења инвеститора на најнижи ниво у посљедње четири године. Такође, подаци о приличном паду индустријске производње у највећим привредама еврозоне у новембру прошле године су утицали на повећану аверзију према ризику услед очекивања да би привредни раст могао даље успорити. Поред тога, Goldman Sachs Group Inc. је објавио нове смањене прогнозе раста приноса обвезница услед успоравања глобалног привредног раста и пада вјероватноће мање стимулативне монетарне политике. Прогнозе приноса десетогодишњих њемачких обвезница сада износе 0,65%, што је за 15 базних поена мање у поређењу с претходним прогнозама. Објављени записник с децембарске сједнице ЕЦБ је показао да су неки чланови УВ предложили разматрање поновне употребе јефтиног дугорочног финансирања банака (LTRO) у долазећим мјесецима, што представља кључни извор финансирања за банке у Италији, Шпанији и Португалу. ЕЦБ је на посљедњој сједници званично обуставила програма куповина обвезница, а уз то је предсједник Draghi у поруци након сједнице упозорио на растуће ризике и слабије економске податке. Овај записник је показао да су неки чланови захтијевали да порука послје сједнице нагласи да ризици по привредни раст еврозоне „нагињу према доље“, што је фраза која је у прошлости сигнализирала више стимулативну монетарну политику у наредном периоду. На крају, постигнут је компромис те су

ризици описани као „избалансиран“, али да се „крећу ка доле“. Приноси сигуринијих обвезница нису забиљежили битније промјене у односу на претходну седмицу.

На крају протекле седмице на првој овогодишњој емисији италијанских обвезница дужег рока доспијећа остварени просјечни приноси су били прилично нижи у поређењу с претходним аукцијама, док су изузетак биле обвезнице с роком доспијећа од 30 година, гдје је остварени принос био највећи у посљедње четири године. Приноси италијанских обвезница су у односу на претходну седмицу смањени између 2 и 6 базних поена.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред.бр	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Sentix индекс повјерења инвеститора – ЕЗ ЈАН	-2,0	-1,5	-0,3
2.	Стопа незапослености – ЕЗ НОВ	8,1%	7,9%	8,0%
3.	Стопа незапослености – Белгија НОВ	-	5,6%	5,5%
4.	Стопа незапослености – Италија (прелим.) НОВ	10,5%	10,5%	10,6%
5.	Индекс економског повјерења – ЕЗ ДЕЦ	108,2	107,3	109,5
6.	Индекс повјерења потрошача – ЕЗ ДЕЦ	-6,2	-6,2	-3,9
7.	Фабричке поруџбине – Њемачка (Г/Г) НОВ	-2,7%	-4,3%	-3,0%
8.	Индустријска производња – Њемачка (Г/Г) НОВ	-0,8%	-4,7%	0,5%
9.	Индустријска производња – Финска (Г/Г) НОВ	-	1,6%	2,3%
10.	Индустријска производња – Француска (Г/Г) НОВ	-0,2%	-2,1%	-0,6%
11.	Индустријска производња – Италија (Г/Г) НОВ	0,4%	-2,6%	1,0%
12.	Индустријска производња – Шпанија (Г/Г) НОВ	0,3%	-2,6%	0,7%
13.	Прерађивачка производња – Француска (Г/Г) НОВ	-	-2,2%	-1,1%
14.	Прерађивачка производња – Холандија (Г/Г) НОВ	-	2,1%	3,5%
15.	Однос дефицита и БДП-а – Италија (квартално) III квартал	-	1,9%	2,0%
16.	Трговински биланс – Њемачка (у милијардама EUR) НОВ	18,6	20,5	18,9
17.	Малопродаја – ЕЗ (Г/Г) НОВ	0,4%	1,1%	2,3%
18.	Малопродаја – Њемачка (Г/Г) НОВ	-0,4%	1,1%	5,2%
19.	Малопродаја – Италија (Г/Г) НОВ	-	1,6%	1,6%

САД

Приноси америчких обвезница су током протекле седмице забиљежили раст од 3 до 5 базних поена у односу на претходну, али је инверзија криве приноса и даље присутна у домену од једне до пет година. У истом периоду, амерички акцијски индекси су забиљежили раст те је индекс Dow Jones повећан за 2,40% на седмичном нивоу.

Према записнику с посљедње сједнице FOMC-а, објављеном током протекле седмице, а на којем је донесена одлука о томе да референтна каматна стопа буде повећана за 25 базних поена, чланови овог тијела су усаглашени о питању кретања економског раста САД. Према наводима из овог записника, овај раст се креће у складу с очекивањима и будућа очекивања су избалансирана, уз присуство одређених ризика који су резултат повећане волатилности на финансијским тржиштима, као и мање оптимистичним напретком пословног сектора. Чланови овог тијела су навели да се темељна инфлација и даље креће око нивоа од 2%, али и да би могла да биљежи смањење те да ће одлуке чланова овог тијела даље зависити од економских података. Иако већина чланова FOMC-а сматра да ће се у будућности створити услови за даље повећање референтне каматне стопе, поједини чланови овог тијела су става да у условима „пригушене инфлације“, FOMC може донијети одлуку о томе да буде стрпљив у даљем пооштрењу монетарне политике. Предсједник Феда Powell је током протекле седмице дао изјаву која сугерише да ће Фед бити више осјетљив на ризике који воде успорењу економског раста те да је спреман да промјени своје планове уколико буде потребе за тим. Он је, такође, изразио забринутост због високог нивоа задужености САД (тренутно око 21,9 билиона USD). Powell је истакао да је ниво задужености дугорочан проблем САД, али да Фед посматра период средњег рока који је релевантан за доношење њихових одлука. Законодавци САД и даље нису постигли договор о финансирању федералне администрације, због чега су бројне државне институције затворене, а око 800.000 људи

запослених у тим институцијама је привремено без посла. Наведено је, такође, утицало и на то да велики број економских показатеља не буде објављен.

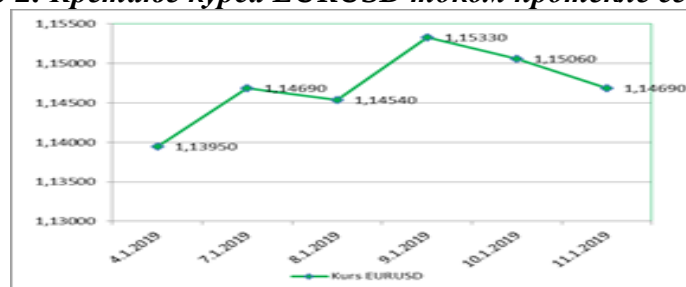
Током протекле седмице одржани су преговори о трговинским односима САД и Кине те је изјава о одређеном напретку утицала на раст оптимизма на финансијским тржиштима САД. Ипак, почетком ове седмице објављена је информација о томе да је извоз добара из Кине у САД током 2018. године повећан за 11,3% у односу на претходну годину, упркос поштрењу трговинских односа између ове двије земље.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред.бр	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Индекс потрошачких цијена (Г/Г) ДЕЦ	1,9%	1,9%	2,2%
2.	Индекс потрошачких цијена без хране и енергената (Г/Г) ДЕЦ	2,2%	2,2%	2,2%
3.	Зараде запослених по једном радном сату (Г/Г) ДЕЦ	1,2%	1,2%	0,6%
4.	Зараде запослених по једној радној седмици (Г/Г) ДЕЦ	-	1,1%	0,8%
5.	Обим потрошачких кредита (милијарди USD)	НОВ	22,15	24,98
6.	ISM индекс услужног сектора ДЕЦ	58,5	57,6	60,7
7.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ 5. ЈАН	226.000	216.000	233.000

USD је током протекле седмице депрецирао у односу на EUR те је курс EURUSD повећан с нивоа од 1,1395 на ниво до 1,1469.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Протекла седмица је била обиљежена коментарима и очекивањима гласања Парламента Велике Британије о Бреگزиту. Гласноговорник премијера Велике Британије је потврдио да је гласање Доњег дома заказано за 15. јануар. Ирска је раније објавила да неће блокирати могући захтјев за одгађање Бреگزита након новинских вијести да су британски и европски званичници разговарали о могућности продужења формалног процеса напуштања ЕУ. Одржано је гласање о амандману премијерке Мау који су парламентарци подржали са 308:297 гласова. У овом случају премијерка Мау има свега три дана да представи алтернативни споразум, уколико Парламент гласа против њеног плана у уторак наредне седмице. Министар културе James је изјавио да уколико се покаже „немогућим“ да се постигне договор у Парламенту, Влада ће онда имати „веома мало времена“, те би у том случају можда морала да одгоди Брежит. Секретар за Брежит Barclay није искључио продужење члана 50 у Парламенту, али је инсистирао да то није намјера Владе. Гувернер ВоЕ Carney је изјавио да ће креатори монетарне политике ВоЕ бити опрезни, али не пасивни након што Велика Британија напусти ЕУ те ће пажљиво пратити промјене у кретању девизног курса, као и осталих фактора који утичу на инфлацију. Carney је упозорио да је GBP под ризиком даљег слабљења уколико тржишта буду процијенила да ће будуће везе између Велике Британије и ЕУ бити ослабљене. Carney је додао да су ВоЕ и банке у Великој Британији спремне за било коју форму Бреگزита те да су неизвјесности око Бреگزита видљиве у дијелу раста трошкова финансирања банака, као и пада цијена акција компанија које су фокусиране на тржиште Велике Британије, док шира волатилност, такође, рефлектује глобалну трговинску забринутост. Премијерка Мау је саопштила да трага за планом „Б“ о питању Бреگزита усљед очекивања да ће већина парламентарца одбити предложени план Бреگزита, док је лидер опозиционе Лабуристичке партије Corbyn позвао на опште изборе. Часопис Guardian је објавио вијест да се очекује да ће предсједник ЕУ савјета Tusk сазвати специјални самит лидера како би се помјерио рок за Брежит, који је одређен за 29. март ове године. Први корак би вјероватно требао да буде „техничко“ продужење до јула, што би премијерки Мау дало времена да ревидира и ратификује садашњи

споразум, а уколико се сазову општи избори или се предложи нови референдум, може бити понуђено и даље продужење, наведено је у Guardianu.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Halifax цијене кућа (М/М)	ДЕЦ	0,5%	2,2%	-1,2%
2.	Трговински биланс (у млрд GBP)	НОВ	-11,400	-12,023	-11,946
3.	Индустријска производња (Г/Г)	НОВ	-0,7%	-1,5%	-0,9%
4.	Прерађивачка производња (Г/Г)	НОВ	-0,7%	-1,1%	-0,7%
5.	Грађевинарство (Г/Г)	НОВ	2,6%	3,0%	4,1%
6.	БДП (М/М)	НОВ	0,1%	0,2%	0,1%
7.	Услужни сектор (М/М)	НОВ	0,1%	0,3%	0,2%

Током протекле седмице GBP је апрецирала у односу на EUR и у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио пад с нивоа од 0,89541 на ниво од 0,89312, док је курс GBPUSD повећан с нивоа од 1,2732 на ниво од 1,2844.

ЈАПАН

Министар финансија Јапана Taro Aso је изјавио да је Јапан подузео довољне мјере како би подржао економију те да ће планирано повећање пореза на промет у цијелој земљи са садашњих 8% на 10% бити у октобру, у складу с планом, као и да очекује да ће се опоравак Јапана наставити због користи од политика које су већ успостављене, а којима се повећавају инфраструктурна улагања и субвенције за образовање за породице с ниским приходима. Да би ублажила ударац личној потрошњи, Влада већ планира проширити пореске олакшице и субвенције домаћинствима. Храна и одређене дневне потрошштине биће изузети од повећања пореза, а пореске олакшице ће бити понуђене и за куповину аутомобила, кућа и других трајних добара. Поред тога, Влада ће дијелити ваучере за куповину неким домаћинствима и новчане прилоге за пензионере с ниским примањима.

У извјештајима BIS-а је наведено да поједини извори примјећују да ВоЈ, због очекиваног споријег раста референтне каматне стопе у САД, помјера фокус ка ризику те би могла бити приморана да уведе више стимуланса у овој години, с циљем да спријечи оштру апрецијацију JPY која би пореметила економски оправак. Свега неколико мјесеци раније креатори монетарне политике ВоЈ су расправљали о томе како би могли почети са смањењем масивних монетарних олакшица због забринутости продуженог ефекта каматних стопа, које су приближно нула, по профите финансијских институција. Ипак, оштра депрецијација USD у прошлој седмици је послужила као подсјетник креаторима политика у Јапану да њихове одлуке у великој мјери зависе од спољних ефеката који су ван њихове контроле, а које, прије свега, зависе од потеза које начини Фед.

ВоЈ је повећала прогнозе за двије од укупно девет региона у Јапану и задржала ранија очекивања за осталих седам региона. Том приликом је истакнуто да сви региони очекују раст или опоравак, с обзиром на то да извоз биљежи тренд раста док лична потрошња умјерено расте, иако су неке компаније указале на поједине нежељене ефекте попут пада поруџбина, односно одбијање поруџбина, као и неизвјесности везано за спољнотрговинске односе посебно на релацији Кина-САД.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

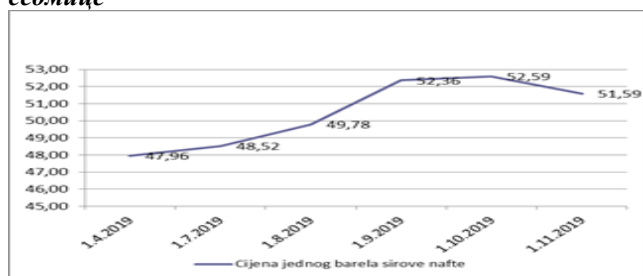
	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Монетарна база (Г/Г)	ДЕЦ	5,8%	4,8%	6,1%
2.	PMI композитни индекс	ДЕЦ	-	52,0	52,4
3.	Продаја возила (Г/Г)	ДЕЦ	-	-4,4%	8,3%
4.	Повјерење потрошача	ДЕЦ	42,8	42,7	42,9
5.	Потрошња домаћинства (Г/Г)	НОВ	-0,1%	-0,6%	-0,3%
6.	Текући рачун (у млрд JPY) Р	НОВ	566,6	757,2	1.309,9
7.	Трговински биланс (у млрд JPY) Р	НОВ	-612,6	-559,1	-321,7

JPY је током протекле седмице депрецирао у односу на EUR те је курс EURJPY забиљежио раст с нивоа од 123,64 на ниво од 124,44. JPY је апрецирао у односу на USD те је курс USDJPY забиљежио смањење с нивоа од 108,51 на ниво од 108,48.

НАФТА И ЗЛАТО

На отварању њујоршке берзе у понедјељак цијена једног барела сирове нафте је износила 47,96 USD (42,09 EUR). Почетак преговора између представника САД и Кине је током трговања у понедјељак позитивно утицао на кретање цијене једног барела сирове нафте, јер велики број аналитичара пооштрене односе између ове двије земље види као највећу пријетњу свјетском економског расту. Иако је обим производње нафте у САД током децембра повећан на рекордно висок ниво од 11,67 милијарди барела нафте на дневном нивоу, одлука земаља чланица ОПЕКС-а и Русије да смање обим производње овог енергента за 1,2 милиона барела на дневном нивоу доприноси повећању цијене нафте с најнижег нивоа у посљедњих годину и по дана, који је забиљежен крајем прошлог мјесеца. Допринос расту цијене једног барела сирове нафте дала је и информација о томе да су америчке залихе нафте током претходне седмице смањене за 1,7 милиона барела. Представници Саудијске Арабије су током протекле седмице поново потврдили посвећеност балансирању понуде и тражње на тржишту нафте, што је поред наведених фактора, такође, допринијело повећању цијене овог енергента. Према процјенама аналитичара, не очекује се да ће фактори који су довели до раста цијене нафте током прошле недјеље потрајати те су многи инвеститори крајем протекле седмице реализовали добитке због чега је цијена овог енергента смањена током трговања у петак. На затварању тржишта цијена нафте је износила 51,59 USD (44,98 EUR).

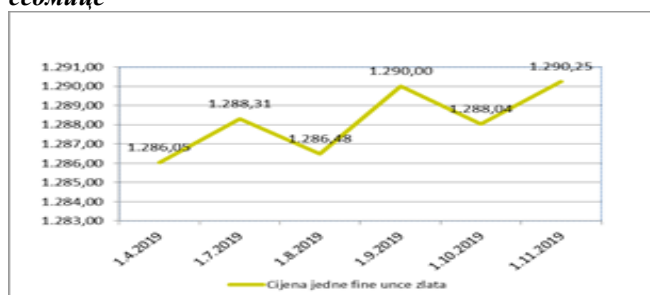
Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјељење за банкарство

На отварању лондонске берзе метала у понедјељак цијена једне fine унце злата је износила 1.286,05 USD (1.128,61 EUR). Цијена злата је током протекле седмице биљежила волатилно кретање. Током трговања у понедјељак цијена је биљежила раст под утицајем депрецијације USD у односу на EUR и друге валуте те објављивања информације да је Народна банка Кине током децембра значајно повећала позиције монетарног злата у својим резервама, чија је вриједност на крају године износила 76.331 милијарди USD, што је знатно више од новембарског податка (72.122 милијарди USD). Међутим, већ током трговања у уторак, цијена злата је смањена под утицајем оптимизма око тога да ће преговори о трговинским односима САД и Кине, који су одржани током протекле седмице, донијети напредак и умањити ризике за свјетску привреду које ови тренутно пооштрени односи носе. Током трговања у сриједу и четвртак, цијена једне fine унце злата је пратила кретање курса EURUSD. Истовремено, најаве Федових званичника да би монетарну политику могли прилагодити економској ситуацији у САД, такође, имају утицаја на кретање цијене овог племенитог метала. Спорији темпо раста каматних стопа у САД би имао неповољан утицај на кретање цијене злата, али је истовремена присутност забринутости због успорења економског раста у САД, али и на глобалном нивоу фактор који доприноси њеном повећању. На затварању тржишта злата у петак цијена једне fine унце овог племенитог метала је износила 1.290,25 USD (1.124,99 EUR).

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као посљедица кориштења или немогућности кориштења информација, материјала или садржаја, или за посљедице одлука донесених на бази њих.